

Linnéuniversitetet

Kalmar Växjö

Kursplan

Fakultetsnämnden för hälsa, socialt arbete och beteendevetenskap
Institutionen för pedagogik, psykologi och idrottsvetenskap

1PS151 Ilska och aggression, 7,5 högskolepoäng

Anger and aggression, 7.5 credits

Huvudområde

Psykologi

Ämnesgrupp

Psykologi

Nivå

Grundnivå

Fördjupning

G1N

Fastställande

Fastställd av Organisationskommittén 2009-07-17

Kursplanen gäller från och med vårterminen 2010

Förkunskaper

Grundläggande behörighet.

Förväntade studieresultat

Efter avslutad kurs skall studenten:

- uppvisa grundläggande kunskaper i det komplexa, dynamiska samspelet mellan individ-dispositionella, mellanpersonliga och makrokulturella faktorer vilka bidrar till respektive reducerar människors upplevelse och manifestation av olika former och intensiteter av ilska, aggression och våld.
- Utöver detta skall studenten kunna redovisa för olika teoretiska och praktiska, samt individuella och organisatoriska aspekter bakom arbetsplatsrelaterade incidenter av ilska och våld. Studenten måste kunna redogöra för och diskutera kunskaper i olika empatiska och professionella tillvägagångssätt vars syfte är att upptäcka och förebygga aggressiva situationer, hantera ilskna och våldsbenägna personer, samt reducera riskerna för senare uppkomst av arbetsplatsrelaterade incidenter.
- Avslutningsvis förväntas studenten visa kunskaper när det gäller de olika yttrande formerna samt individuella och organisatoriska konsekvenserna av arbetsplatsrelaterad aggression, samt genomföra och presentera resultaten av en mindre empirisk undersökning gällande dessa.

Innehåll

På livets olika områden och inom olika sociala kontexter där människor umgås med varandra kan det uppstå mer eller mindre öppna upplevelser och manifestationer av ilska och aggression. (II) Irritation på jobbet kan förekomma mellan kolleger p g a bristande

resurser, organisatoriska omställningar, och olikheter när det gäller personkemi, uppfattningar och intressen. Relationer mellan medarbetare kan belastas av stress vars rötter står att finna i den privata sfären av livet, eller också den motsatta vägen, våldsamma utspel i hemmet kan härledas till jobbkonflikter och upplevelser av hotande arbetslöshet. Ilska och aggression (eller lusten till utspel för dessa) kan, å andra sidan aktualiseras i samspelet med klienter och kunder (vilka, per definition, alltid har rätt).

Kursen har en bred psykologisk fokus på teori, empirisk forskning och praktisk tillämpning när det gäller ilska (emotion) och aggression (beteende). Kursens innehåll koncentreras till tre moduler.

Delkurs 1 Delkurs 1 3,5 högskolepoäng

Teoretiska diskussioner om ilska och aggression samt en systemanalytisk essä om en man med aggressionsproblematik.

Vad är aggression, samt i vilka former och av vilka anledningar uppstår den? Vilka mekanismer ökar respektive minskar risken för aggression? Huvudbetoningen inom denna modul ligger på den systemanalytiska synsättet (Robins, Novaco, 1999): Vi förklarar ilska och aggression utifrån olika nivåer av individuell sårbarhet, situation- och omständighetsdynamik samt makrokulturella faktorer.

Delkurs 2 Delkurs 2 2,5 högskolepoäng

Ilska och aggression på arbetsplatsen. Inom ramen för denna delkurs fokuserar vi på arbetsplatsrelaterad aggression: hur kan man identifiera riskfaktorer (situationer och anställda), hur olika former av aggression kan manifesteras och bemötas på ett konstruktivt sätt? Vi studerar olika individuella och organisatoriska förhållningssätt (verbal och icke-verbal kommunikation, strategiska beteenden och förhandlingsteknik, samt även rutiner och regelverk på jobbet) vilka har enligt psykologisk teori och forskning visat optimal kapacitet att påverka och på ett empatiskt sätt "avväpna" den arga, våldsbenägna individen.

Delkurs 3 Delkurs 3 1 högskolepoäng

Mätning av förekomst och konsekvenser när det gäller arbetsplatsrelaterad aggression. Avslutningsvis bekantar sig studenterna med frågeformuläret Specific Incident Questionnaire, SIQ-S, vars syfte är att undersöka förekomsten av arbetsplatsrelaterad aggression. Med hjälp av detta genomför de en mindre empirisk undersökning samt beskriver och tolkar sina resultat i form av en enkel rapport.

Undervisningsformer

Ges som fristående distanskurs, deltid (25%), webbaserad, utan fysiska träffar.

Examinationsformer

Kursen bedöms med betygen Underkänd, Godkänd eller Väl godkänd.

Examination av grupper av studenter sker under respektive modul: en gruppdiskussion och en skriftlig analysuppgift för modul I, samt en inlämningsuppgift för respektive modulerna II och III.

Kursvärdering

Efter avslutad kurs genomförs en kursvärdering. Den sammanställs och återkopplas till studenterna samt arkiveras enligt institutionens bestämmelser.

Kurslitteratur och övriga läromedel

Litteraturförteckning Delkurs 1 - Delkurs 1 3,5 hp

Per, Isdal (2008): Meningen med våld. Gothia Förlag. 280 s. ISBN: 978-91-7205-323-6

Artikelkompendium ca 350 s (erhålls av läraren under kursen)

Litteraturförteckning Delkurs 2 - Delkurs 2 2,5 hp

McElhaney, Marc (2004). Aggression in the Workplace: Preventing and managing high-risk behaviour. Authorhouse, 252s. ISBN: 1-4184-6195-4 (sc)

Artikelkompendium ca 50 s (erhålls av läraren under kursen)

Litteraturförteckning Delkurs 3 - Delkurs 3 1 hp

Artikelkompendium ca 20 s. (erhålls av läraren under kursen)